GAZETKA EKOLOGICZNA:

konferencja klimatyczna ONZ w Glasgow (COP26)

Między 31 października a 12 listopada światowi przywódcy spotkają się w Glasgow na szczycie klimatycznym COP 26.

Czym jest COP 26?

Szczyty COP (Confference of the Parties) odbywają się corocznie od 1995 roku w ramach ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC). Jest to wydarzenie, podczas którego przywódcy wszystkich państw świata spotykają się, aby wypracować globalną odpowiedź na kryzys klimatyczny.

Gospodarze szczytu zmieniają się każdego roku – w tym roku będzie to Wielka Brytania (wraz z Włochami, będącymi gospodarzem kilku spotkań wstępnych). Ze względu na sytuację pandemiczną ubiegłoroczny szczyt został przesunięty na rok 2021.

Na spotkaniu strony dokonają przeglądu swoich zobowiązań w ramach celu **porozumienia paryskiego**, jakim jest utrzymanie wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2°C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej oraz kontynuowanie działań na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5°C.

PARYSKIE POROZUMIENIE KLIMATYCZNE:

W 2015 r. UE i wszystkie jej państwa członkowskie podpisały i ratyfikowały porozumienie paryskie i bardzo im zależy na jego wdrożeniu. Dlatego też państwa Unii postanowiły, że podejmie ona działania, które sprawią, że **do 2050 r. jako pierwsza na świecie gospodarka i pierwsze na świecie społeczeństwo UE osiągnie neutralność klimatyczną**.

Rada Europejska zatwierdziła wiążący cel unijny zakładający ograniczenie krajowych emisji netto gazów cieplarnianych o **co najmniej 55% do 2030 r.** w porównaniu z poziomem z roku 1990.

Cele COP:

Tegoroczna konferencja klimatyczna ma **cztery główne cele**:

- zapewnić ogólnoświatową neutralność pod względem emisji dwutlenku węgla do połowy stulecia
- zatrzymać wzrost globalnego ocieplenia na poziomie 1,5°C w porównaniu z poziomem sprzed epoki przemysłowej
- zobowiązać się do uruchomienia 100 mld USD rocznie do 2025 r., aby pomóc krajom rozwijającym się w radzeniu sobie z negatywnymi skutkami zmiany klimatu
- sfinalizować zbiór przepisów regulujących wdrażanie porozumienia paryskiego.

Stanowisko UE na COP26:

Stanowisko UE jako całości Rada uzgodniła 6 października 2021 r. W swoich konkluzjach Rada:

- wzywa wszystkie strony do przedstawienia ambitnych, ustalonych na poziomie krajowym wkładów
- zachęca inne kraje rozwinięte, by zwiększyły swoje wkłady w zobowiązanie do finansowania działań klimatycznych do wysokości 100 mld USD
- ustala stanowisko UE w sprawie przepisów o międzynarodowych rynkach uprawnień do emisji dwutlenku węgla, umożliwiając krajom handel redukcją emisji
- określa stanowisko UE co do wspólnych ram czasowych dla zobowiązań redukcyjnych, zawartych we wkładach poszczególnych państw.

5 października Rada przyjęła także konkluzje o **finansowaniu działań klimatycznych**. Celem jest wypełnienie globalnego zobowiązania do uruchamiania kwoty 100 mld USD rocznie do 2025 r., by pomóc krajom rozwijającym się radzić sobie ze skutkami zmiany klimatu.

Deklaracja na COP26 – Polska odejdzie od węgla?

Podczas odbywającego się w Glasgow szczytu klimatycznego podpisano dokument, którego sygnatariusze, w tym Polska, zgodzili się co do konieczności odejścia od węgla w światowej energetyce do lat 40-tych XXI wieku.

Wielkiej Brytanii, która odpowiada za COP26, udało się przekonać do niej ponad 40 państw i 150 organizacji. Nasz kraj jest jednym z 18 sygnatariuszy, którzy wcześniej nie deklarowali oficjalnie odejścia od węgla w określonym czasie. Realizacja zobowiązań zmniejszy roczne emisje o dodatkowe **0,2 gigatony.**

Deklaracji nie podpisało jednak kilka państw, które są największymi na świecie użytkownikami węgla, m.in. Chiny, Indie, Australia i USA.

Wylesianie

Ponad 140 państw zobowiązało się, że do 2030 r. zakończy wycinanie cennych lasów deszczowych, które zaczną być odtwarzane. Spełnienie tego zmniejszyłoby emisje o 1,1 gigatony CO_2 rocznie (w ciągu roku emisje gazów cieplarnianych to ok. 50 gigaton).

Indie

Indie obiecały osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2070 r. oraz wytwarzanie połowy energii elektrycznej OZE do 2030 r. i zmniejszenie emisji CO_2 do tego czasu o 1 miliard ton. Choć to bardzo odległa data, eksperci przyznają, że jeszcze rok temu takiej deklaracji by się nie spodziewali. Dzięki niej w krajach odpowiadających za 90% światowego PKB przyjęto bliższe lub dalsze cele neutralności klimatycznej.

Zeroemisyjne pojazdy

Około 150 podmiotów (rządy, samorządy, producenci, operatorzy, inwestorzy) podpisało deklarację w sprawie przyspieszenia odejścia od pojazdów spalinowych. Tego typu samochody osobowe i dostawcze miałyby zostać wycofane ze sprzedaży do 2035 r. w wybranych krajach rozwiniętych i do 2040 r. w innych częściach świata. Porozumienia nie podpisały m.in. USA, Chiny, Japonia, Francja, Niemcy. Podpisała je za to Polska.

Jako że na liście brak czołowych producentów (i państw, i firm), wdrożenie zobowiązań w życie ma niewielki wpływ - emisja zmniejszyłaby się o 0,1 gigatony rocznie.

Metan

UE i USA ogłosiły inicjatywę zmierzającą do ograniczenia emisji metanu o 30% do 2030 r. Global Methane Pledge ponad 100 państw reprezentujących 70% światowej gospodarki i prawie połowę emisji metanu. Polski na liście nie ma. Realizacja zobowiązań pozwoliłaby zmniejszyć emisje o ok. 0,8 gigatony rocznie.

Jednak czego na COP26 zabrakło?

Rolnictwa. Na szczycie praktycznie nie poruszano kwestii rolnictwa, które jest jednym z głównych źródeł emisji gazów cieplarnianych.

Źródła:

Autor: Maria Wiśniewska IB

https://www.schroders.com/pl/

https://naukaoklimacie.pl/aktualnosci/szczyt-klimatyczny-cop26-co-jest-grane/

https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2021/10/06/council-sets-eu-s-position-for-cop26-climate-summit/

https://smoglab.pl/cop-26-glasgow/?gclid=CjwKCAiAvriMBhAuEiwA8Cs5lXklz6Tmy5ynRWvyyT4igBtqfm6ds8oH6e9vw52b_DAG0iPOUE3aMBoCwkwQAvD_BwE